

Social- og indenrigsminister Astrid Krags talepapir

Anledning	SOU samråd A-C om overvågning (L 193)
Dato / tid	Torsdag den 18. juni 2020 kl. 14.30-15.30
Talens varighed	Ca. 10 minutter
Sted	Landstingssalen, Folketinget

”Samrådsspørgsmål A

Hvad er ministerens holdning til udsagnet i artiklen *”Forsker: Overvågningssagen er i pinlig modstrid med handicapkonventionen”* bragt i Altinget den 9. juni 2020 om, at lovforslaget er i strid med handicapkonventionens artikel 19, og hvordan forholder ministeren sig til at foretage de nødvendige ændringer af lovforslaget, således at det overholder handicapkonventionens bestemmelser?

Samrådsspørgsmål B

Vil ministeren uddybe, hvorfor det ikke er muligt at sikre hjælp til overvågning af alle personer med vidtgående funktionsnedsættelse i hjemmet og ikke kun unge i alderen 18-23 år?

Samrådsspørgsmål C

Har ministeren til hensigt at leve op til vedtagelsestekst V 10 Om hjælp til overvågning af et familiemedlem med indgribende handicap?”

Det talte ord gælder

[Indledning]

Tak for invitationen til dette samråd.

De tre samrådsspørgsmål, vi skal drøfte i dag, er jo stillet i forbindelse med L 193, som vi førstebehandlede 28. maj, og som jeg håber, vi får vedtaget inden sommerferien.

For ligesom udvalget er jeg meget optaget af, at vi nu – efter mange års politisk tovtrækkeri og dødvande – endelig får gjort det muligt for unge med behov for overvågning om natten at få denne livsvigtige indsats i deres eget hjem.

Inden jeg går over til at besvare de enkelte samrådsspørgsmål, vil jeg dog gerne lige komme med en indledende kommentar, som netop knytter sig til dette.

For faktum er jo, at problemstillingen har været vendt og drejet utallige gange i udvalget, mens Venstre har været regeringsleder, med Dansk Folkeparti som centralt støtteparti.

Og selv om alle partierne – også mit eget - igennem årene har været helt enige om, at der var brug for at hjælpe familierne, så har det ikke resulteret i lovforslag før nu.

Mine forgængere i embedet har i vidt omfang henvist til usikkerheden om omkostningerne – og uenigheden med KL – når de har skullet svare på, hvorfor de ikke er kommet med en løsning.

Den usikkerhed er der stadig. KL fastholder, at ordningen bliver ekstremt dyr. Jeg er klar til at udfordre den påstand – og ministeriet er allerede i dialog med KL.

Men i modsætning til mine forgængere har jeg valgt at fremsætte et lovforslag, selv om vi stadig er uenige med KL. Simpelthen fordi jeg ikke kan leve med, at diskussionen om pengene fortsætte i en evighed, mens familierne betaler prisen.

Spørgerne fra Venstre og Dansk Folkeparti lægger op til, at vi skal gøre endnu mere for familierne. Det er en nobel intention. Men trods mange fine ord igennem fem år, kunne de tidligere regeringer og deres støttepartier ikke komme op med en løsning.

Så jeg meget glad for, at vi nu – efter regeringsskiftet – faktisk gør noget. For familierne har allerede ventet alt, alt for længe på en løsning.

[Spørgsmål A: Om lovforslaget og handicapkonventionen]

Men nu til dagens første samrådsspørgsmål, som har afsæt i en artikel i Altinget. Her anfører Ph.d. stipendiat, Emil Falster, fra RUC, at lovforslaget er i strid med handicapkonventionens artikel 19.

Den vurdering er jeg ikke enig i. For det fremsatte lovforslag understøtter de bærende principper i handicapkonventionen – i øvrigt i lighed med de øvrige bestemmelser om hjælp og støtte til mennesker med handicap i dansk lovgivning.

Siden Danmark tiltrådte FN's Handicapkonvention i 2009 har konventionen således været en del af fundamentet for den danske handicappolitik.

Det gælder også dette lovforslag, som understøtter princippet om, at lovgivningen skal fremme selvbestemmelse og ligebehandling af mennesker med handicap.

Og der skal ikke være tvivl om, at regeringen fuldt ud anerkender og respekterer konventionen, herunder retten for alle personer med handicap til at vælge deres egen bolig.

Denne ret afspejles allerede i de regler, vi har i dag.

Voksne borgere, som har behov for et længerevarende botilbud, har således - under visse overordnede betingelser - frit valg mellem længerevarende botilbud

Borgerne har også mulighed for at få hjælp og støtte i eget hjem. Og borgere, som har et omfattende støttebehov, kan vælge at få hjælpen i form af en hjælperordning efter § 95.

I den sammenhæng vil jeg gerne pointere, at muligheden for at få hjælp i eget hjem altså ikke forsvinder, når den unge fylder 24 år. Aldersgrænsen gælder således alene overvågningen, mens den øvrige hjælp til den unge fortsætter, også efter den unge er fyldt 24 år.

Med lovforslaget udvider vi således de eksisterende valgmuligheder ved at forbedre rammerne for overgangen til voksenlivet for unge, som har brug for overvågning om natten, men som ønsker at blive boende hos deres forældre efter de er fyldt 18 år.

Det er altså min overbevisning, at lovforslaget i sin nuværende udformning er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's Handicapkonvention.

[Spørgsmål B: Om udvidelse af målgruppen for lovforslaget]

Det bringer mig videre til spørgsmål B, som jo handler om målgruppen for forslaget og den aldersgrænse, der er sat.

Med aftale om finansloven for 2020 blev det besluttet at indføre overvågning om natten til unge med handicap i alderen 18-23 år. Efterfølgende indarbejdede vi en dispensationsmulighed op til og med 25 år for dem, der lider af en livstruende sygdom. Det udmønter vi nu med lovforslaget.

Og det er et kæmpe stort skridt, at vi med forslaget får skabt mulighed for en bedre og mere fleksibel overgang til voksenlivet for den lille, svært belastede og meget sårbare målgruppe, som har brug for overvågning om natten.

Når det er sagt, er der også et økonomisk aspekt i det. Det er jo ingen hemmelighed, at det har været vanskeligt at nå til enighed med KL om økonomien.

Vi er ikke enige om væsentlig forudsætninger bag beregningerne. Både ift. det forventede antal modtagere og prisen for dem. KL har fremført, at de ser en stor risiko for et markant pres ind i ordningen, som vil medføre merudgifter på mere end hundrede millioner.

Det er vi ikke enige i, da lovforslaget efter vores vurdering lægger op til en snæver målgruppe af borgere med meget stort støttebehov på grund af svær funktionsnedsættelse. Det har vi ikke kunnet overbevise KL om.

Og det er trods alt vigtigt, at tingene kan hænge sammen i kommunerne. Men vi må også videre. Så derfor kører vi med den model, som blev aftalt i finanslovsaftalen.

Samtidig arbejder vi med en opfølgning på ordningen efter, at lovforslaget har virket i en periode på et til to år. På den baggrund vil vi kunne vurdere de endelige økonomiske konsekvenser af lovforslaget.

I den forbindelse vil vi så kunne se på, om den afsatte økonomiske ramme evt. kan finansiere en bredere målgruppe eller et længere tidsrum end forudsat.

Der har i lovbehandlingen også været spørgsmål til, hvad det ville koste med en model uden aldersbegrænsning. Men fordi der er uenighed om væsentlige forudsætninger bag de økonomiske beregninger i den fremsatte model, giver det ikke mening at regne på nye, bredere modeller.

Først efter opfølgningen vil det være muligt.

[Spørgsmål C: Om vedtagelsestekst V 10]

Det leder mig videre til sidste samrådsspørgsmål, som kredser om samme problemstilling.

For den vedtagelsestekst, der spørges ind til i spørgsmål C, har som bekendt en bredere målgruppe end det lovforslag, vi nu er i gang med at behandle.

Denne pointe har vi jo drøftet før – senest under førstebehandlingen af lovforslaget for et par uger siden. For det er et faktum, at vi med lovforslaget ikke kommer helt i mål i forhold til de ambitioner, vi sammen satte i vedtagelsesteksten.

Det kan jeg godt være ærgerlig over. For det ville have været dejligt, hvis vi kunne være nået længere.

Men jeg synes ærligt talt også, at vi skal glæde os over, at vi – efter fem års tovtrækkeri – nu kommer så langt, som vi gør.

Jeg er i hvert fald selv utroligt glad for, at vi nu står der, hvor vi kan få vedtaget en lovændring, der vil betyde en positiv forandring for mange af de berørte familier.

For nu er vi faktisk klar til fuldt ud at implementere den aftale, som er indgået med finansloven for 2020, som jo havde til formål at sikre en bedre overgang til voksenlivet for den gruppe unge, vi taler om. Ud over det, vi aftalte, indfører vi også en dispensationsmulighed, som endda under folketingsbehandlingen er blevet gjort mere rimelig og fleksibel.

Det er jeg glad for. For som spørgerne jo ved, har vi i fem år kendt problemet og de ulykkelige skæbner, det har ført med sig. Og selvom problemet har været velkendt, er det ikke blevet løst i finanslovene for hverken [2016, 2017, 2018 eller 2019], som spørgernes partier Venstre og DF stod bag.

Nu har vi så skabt et ganske mærkbart fremskridt i finansloven for 2020, og det er jeg glad for – og tak til partierne bag finansloven –

SF, Enhedslisten, Alternativet og Radikale Venstre – for at prioritere dette vigtige punkt.

Som nævnt tidligere vil vi desuden følge op på den ordning, vi indfører nu, når lovforslaget har virket i noget tid. Her vil vi så kunne se på, om vi inden for den afsatte økonomiske ramme evt. kan udvide ordningen til en bredere målgruppe end forudsat – og dermed kan komme tættere på at indfri de målsætninger, vi sammen bakkede op om i vedtagelsesteksten i efteråret 2019.

[Afrunding]

Inden jeg runder af, vil jeg gerne igen kvittere for samrådsspørgsmålene og for både spørgerne og resten af udvalgets store engagement i at få fundet en løsning på overvågningsproblematikken.

Som det fremgår af mine svar, er jeg helt bevidst om, at det ikke er alle ønsker til en løsning, vi imødekommer med lovforslaget.

Men det er vigtigt for mig at holde fast i, at lovforslaget er et stort og vigtigt skridt i den rigtige retning for denne sårbare gruppe unge og deres familier.

Et skridt, som jeg er meget glad for, at jeg som minister sammen med finanslovspartierne har været med til at sikre, at vi nu langt om længe kan tage sammen.

Tak for ordet.